Eduskunta
Liikenne- ja viestintävaliokunta

Viite: E 137/2021 vp

VR-Yhtymän kommentit Euroopan komission tiedonantoon EU:n uudesta kaupunkiliikenteen kehyksestä

VR-Yhtymä Oy (VR) kiittää mahdollisuudesta lausua otsikkokentässä mainitussa asiassa ja lausuu siitä seuraavaa:

Yhteenveto

EU on asettanut tavoitteekseen vauhdittaa siirtymää kohti ilmastoneutraalia ja puhdasta kaupunkiliikennettä. Joukkoliikenne muodostaa kestävän, turvallisen ja tehokkaan kaupunkiliikenteen perustan. Multimodaaliset matkaketjut luovat uusia vaivattomia tapoja liikkua ja houkuttelevat lisää käyttäjiä ympäristöystävällisen joukkoliikenteen ja uusien liikkumispalvelujen pariin.

Joukkoliikenteen kannatettavuus ja saavutettavuus on heikentynyt pitkittyneen koronapandemian vuoksi. Joukkoliikenteen toimintaedellytyksiin tulisikin nykyisessä tilanteessa kiinnittää erityistä huomiota ja varmistaa riittävä palvelutaso.

Kestävää kaupunkiliikennettä

Suomi pitää kestävän kaupunkiliikenteen ja kaupunkilogistiikan kehittämistä tärkeänä. Komissio tulee julkaisemaan v. 2022 aikana suosituksen kansallisesta ohjelmasta, jolla tuetaan kestävän kaupunkiliikenteen kehittämistä. Lisäksi komissio edellyttää kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmien käyttöönottoa kaupunkisolmuissa (SUMP, SULP), painottaen joukkoliikenteen aseman vahvistamista. Komissio on nostanut esiin myös joukkoliikenteen sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja taloudellista kasvua edistävän roolin.

Kestävän kaupunkiliikenteen osalta Suomessa huomioidaan olemassa olevat käytännöt ja suunnitelmat liikennejärjestelmien ja maankäytön osalta. Käytännössä tämä tarkoittaisi esimerkiksi MAL-suunnitelmia. Myös valtakunnallinen, 12-vuotinen liikennejärjestelmäsuunnitelma ja sen painotukset tulee huomioida kaupunkiliikenteen kehittämisen osalta.

VR:n näkemyksen mukaan kaupunkiliikenteessä tulee panostaa kestäviin liikkumismuotoihin: raitioteihin, sähköbusseihin ja niitä täydentäviin uusiin liikkumispalveluihin, kävelyyn ja pyöräilyyn. Raideliikenne toimii joukkoliikennejärjestelmän runkona ja sen kulkumuoto-osuuden kasvattaminen nostaa myös muiden kestävien liikkumismuotojen käyttäjien määrää. Myös komissio tavoittelee raideliikenteen osuuden kasvattamista sekä vety- ja sähköbussien määrän nostamista. VR-konserniin kuuluva Pohjolan Liikenne on ollut

VR-Yhtymä Oy

Postiosoite
PL 488, 00101 Helsinki

Käyntiosoite
Radiokatu 3, 00240 Helsinki

P. 029 4343

etunimi.sukunimi@vr.fi
www.vr.fi

Y-tunnus 1003521-5

edelläkävijä kaupunkiliikenteen sähköistämisessä. Pohjolan Liikenteen omistamien sähköbussien määrä nousee jo 185:n kuluvan vuoden aikana.

Sujuvat matkaketjut

Matkaketjujen avulla voidaan vaivattomasti ja kuluttajalähtöisesti yhdistellä eri liikkumismuotoja ja tarjota kaupunkiympäristössä kestäviä liikkumisratkaisuja.

Tiedonannossa on kiinnitetty erityisesti huomiota kaupunkiliikenteen ja kaukoliikenteen solmukohtien kehittämiseen sekä kaupunkien sisällä että niiden välillä. Toimivat joukkoliikenteen solmukohdat edistävät siirtymää henkilöautoista kestävämpiin liikkumismuotoihin. Kaavoituksella tulee tukea pääsyä joukkoliikennepalvelujen pariin.

Panostaminen asemanseutujen ja matkakeskusten kehittämiseen, liikenteen solmupisteiden sujuvuuteen sekä liityntäpysäköintiin on tehokas keino ohjata väestöä ympäristöystävällisen joukkoliikenteen käyttäjiksi. Myös uudet liikkumismuodot sekä vaihtoehtoisten käyttövoimien latausmahdollisuudet tulee huomioida. Lisäksi tulisi kiinnittää huomiota liikkumisen tieto yms. palveluiden kehittämiseen joukkoliikennematkojen ja siihen liittyvien matkaketjujen laadukkuuden, helppouden ja houkuttelevuuden parantamiseksi.

Komissio esittää yhtenä tulevista toimenpiteistä lainsäädäntöaloitetta vuoteen 2022 mennessä liiketaloudellisesti arkaluonteisten tietojen toimittamisesta ja käyttämisestä multimodaalisissa digitaalisissa liikkumispalveluissa. Kyseisen kirjauksen tarkemmat vaikutukset ja sisältö yritystoiminnalle tulisi selvittää ja vaikutukset huolellisesti arvioida.

VR-Yhtymä Oy

Jonna Juslin
johtaja, yhteiskuntasuhteet ja kansainväliset asiat

VR-Yhtymä Oy

Postiosoite
PL 488, 00101 Helsinki

Käyntiosoite
Radiokatu 3, 00240 Helsinki

P. 029 4343

etunimi.sukunimi@vr.fi
www.vr.fi

Y-tunnus 1003521-5